Instanța de fond: Judecătoria Chișinău, sediul Centru, judecător Dan Sîrbu
Dosarul nr. 2r-1384/25
(2-25079603-02-2r-14072025)

D E C I Z I E

29 septembrie 2025 mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții de Apel Centru

În componența:
Președintele completului, judecătorul Valeriu Arhip
Judecătorii Diana Corlăteanu şi Nicolae Ghedrovici

examinând fără participarea părților, recursul declarat de către avocatul stagiar Ion Stoian, în interesele lui Aurel Burlacu,

împotriva încheierilor Judecătoriei Chișinău, sediul Centru din 9 iunie 2025, prin care nu s-a dat curs cererii de chemare în judecată și din 17 iunie 2025, prin care s-a restituit cererea de chemare în judecată,

în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Aurel Burlacu către Lilia Chiosa, Igor Catan, Huu Thuy Nguyen, Mariana Nguyen şi Alexandr Nguyen, intervenient accesoriu notarul public Diana Şipitco cu privire la constatarea nulităţii absolute a contractelor, precum şi compensarea cheltuielilor de judecată,

a c o n s t a t a t:

Circumstanțele cauzei:

La 3 iunie 2025, Aurel Burlacu s-a adresat cu cerere de chemare în judecată către Lilia Chiosa, Igor Catan, Huu Thuy Nguyen, Mariana Nguyen şi Alexandr Nguyen, intervenient accesoriu notarul public Diana Şipitco cu privire la constatarea nulităţii absolute a contractelor, precum şi compensarea cheltuielilor de judecată. Prin cererea de chemare în judecată reclamantul a solicitat scutirea de la plata taxei de stat.

Poziția instanței de fond:

Prin încheierea Judecătoriei Chișinău, sediul Centru din 9 iunie 2025, s-a respins cererea reclamantului Aurel Burlacu cu privire la scutirea de la plata taxei de stat, nu s-a dat curs cererii de chemare în judecată înaintată de Aurel Burlacu, fiind comunicat reclamantului despre necesitatea înlăturării în termen de 5 zile a neajunsurilor stabilite. S-a explicat reclamantului că în cazul în care nu va lichida neajunsurile menționate în partea motivatorie a încheierii, în termenul acordat, cererea nu se va considera depusă și va fi restituită fără examinare.

Ulterior, prin încheierea Judecătoriei Chișinău, sediul Centru din 17 iunie 2025 s-a restituit cererea de chemare în judecată înaintată de Aurel Burlacu către Lilia Chiosa, Igor

Catan, Huu Thuy Nguyen, Mariana Nguyen şi Alexandr Nguyen, intervenient accesoriu notarul public Diana Şipitco cu privire la constatarea nulităţii absolute a contractelor, precum şi compensarea cheltuielilor de judecată. S-a explicat reclamantului că restituirea cererii de chemare în judecată nu exclude posibilitatea adresării unei noi cereri, după înlăturarea circumstanțelor care au dus la restituire.

Solicitarea recurentului:

Nefiind de acord cu încheierea instanței de fond, la 20 iunie 2025, avocatul stagiar Ion Stoian, în interesele lui Aurel Burlacu, a depus recurs împotriva încheierilor Judecătoriei Chișinău, sediul Centru din 9 iunie 2025, prin care nu s-a dat curs cererii de chemare în judecată și din 17 iunie 2025, prin care s-a restituit cererea de chemare în judecată, solicitând admiterea recursului, casarea încheierii contestate și trimiterea cauzei instanței de fond, la etapa primirii cererii de chemare în judecată.

Argumentele părților:

În motivarea recursului reprezentantul recurentului a indicat, că concluzia instanței de fond este în contradicție cu materialele cauzei, deoarece în temeiul confirmării № 26/1-05-71-286-325 din 23 mai 2025, eliberat de către Serviciul Fiscal de Stat, recurentul Aurel Burlacu, la moment, nu este angajat în câmpul muncii, respectiv n-are nici un venit pe teritoriul Republicii Moldova.

A menționat, că recurentul deține atât cetățenia Republicii Moldova, cât și permis de ședere în Ucraina, ce se confirmă prin permisul seria și numărul IH162014, eliberat pe numele titularului Aurel Burlacu la 26 martie 2018, astfel, ultimul de atunci și până la moment, locuiește pe teritoriul Ucrainei, ce se confirmă prin extrasul din pașaportul titularului Aurel Burlacu, ce vine să confirme faptul ieșirilor-intrărilor pe teritoriul Ucrainei.

A consemnat, că la moment Ucraina se află în stare de război de lungă durată cu Federația Rusă, în urma invaziei ultimei pe teritoriul Ucrainei, unde și locuiește recurentul la moment și prin urmare, consideră că acest fapt denotă un impediment justificator la scutirea plății taxei de stat, la depunerea cererii de chemare în judecată de către ultimul, și, subsecvent, recurentul Aurel Burlacu nu despune de resurse financiare pentru a putea suporta plata taxei de stat, se află la limita subzistenței, fiind astfel la limita disperării, astfel solicitând scutirea de la plata taxei de stat.

Suplimentar a afirmat, că înscrisurile prezentate în colaborare cu alte materiale ale dosarului denotă incapacitatea totală a recurentului la plata taxei de stat în mărimea de 33920,95 lei, însă în pofida acestui fapt, prima instanţă nu l-a scutit pe ultimul integral sau măcar parţial de la achitarea taxei de stat și/sau nu a eşalonat/amânat achitarea taxei de stat, până la examinarea definitivă a cauzei, adică nu a folosit şi nu a aplicat în speţă opţiunile legale prevăzute de legislaţia în vigoare, ceea ce denotă că instanţa nu a examinat în mod obiectiv şi corect toate circumstanţele, probele şi cerinţele recurentului/reclamantului iniţial, ceea ce a dus la privarea ultimului de dreptul de acces la justiţiei.

La cererea de recurs reprezentantul intimatului Igor Catan, avocatul Dinu Șișianu a prezentat referința, prin care și-a exprimat dezacordul cu argumentele expuse în cererea de recurs, solicitînd respingerea acesteia.

Termenul de declarare a recursului:

Conform art. 425 Cod de procedură civilă, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la comunicarea încheierii.

Din actele cauzei Colegiul judiciar a constatat, că încheierea contestată a fost pronunțată la 17 iunie 2025, iar cererea de recurs a fost depusă la 20 iunie 2025, cu respectarea termenului instituit de lege.

Aprecierea instanței de recurs:

Analizând legalitatea și temeinicia încheierii atacate, prin prisma argumentelor invocate de recurent și a materialelor din dosar, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții de Apel Centru conchide că recursul urmează a fi respins, cu menținerea încheierii instanței de fond, reieșind din considerentele ce succed.

Conform art. 424 alin. (l) Cod de procedură civilă, Curțile de apel examinează recursurile declarate împotriva încheierilor emise de judecătorii".

În condițiile art. 426 alin. alin. (2) şi (3) din Codul de procedura civilă, recursul se depune la instanța a cărei încheiere se atacă. Recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 2 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza copiei certificate sau electronice a dosarului, pe baza recursului şi a referinței la recurs, fără examinarea admisibilității şi fără participarea părților.

În conformitate cu prevederile art. 427 lit. a) Cod de procedură civilă, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să respingă recursul şi să mențină încheierea.

În conformitate cu prevederile art.5 CPC, orice persoană interesată este în drept să se adreseze în instanța de judecată în modul stabilit de lege, pentru a-şi apăra drepturile încălcate sau contestate, libertățile şi interesele legitime.

Potrivit prevederilor art.27 alin.(1) CPC, disponibilitatea în drepturi se afirmă în posibilitatea participanţilor la proces, în primul rând a părţilor, de a dispune liber de dreptul subiectiv material sau de interesul legitim supus judecăţii, precum şi de a dispune de drepturile procedurale, de a alege modalitatea şi mijloacele procedurale de apărare.

În corespundere cu prevederile art. 168 alin. (2) Cod de procedură civilă judecătorul care a primit cererea de chemare în judecată spre examinare verifică dacă aceasta întrunește exigențele prevăzute de lege. Dacă cererea de chemare în judecată nu întrunește exigențele prevăzute de lege, urmează a fi aplicate prevederile art. 171 alin. (1) Cod de procedură civilă.

Conform art. 171 Cod de procedură civilă (1) După ce constată, că cererea a fost depusă în judecată fără a se respecta condiţiile art. art. 166 şi 167 alin. (1) Cod de procedură civilă, judecătorul emite, în cel mult 5 zile de la repartizarea cererii, o încheiere pentru a nu se da curs cererii, comunicând persoanei care a depus cererea acest fapt de încălcare şi acordându-i un termen rezonabil pentru lichidarea neajunsurilor.(2) Dacă persoana care a depus cererea îndeplinește în termen toate cerințele enumerate în încheierea judecătorului, cererea se consideră depusă la data prezentării inițiale în judecată. În caz contrar, ea nu se consideră depusă şi, împreună cu actele anexate, se restituie reclamantului printr-o încheiere judecătorească ce poate fi atacată cu recurs.

Potrivit materialelor cauzei Colegiul a stabilit, că la 3 iunie 2025, Aurel Burlacu s-a adresat cu cerere de chemare în judecată către Lilia Chiosa, Igor Catan, Huu Thuy Nguyen, Mariana Nguyen şi Alexandr Nguyen, intervenient accesoriu notarul public Diana Şipitco cu privire la constatarea nulităţii absolute a contractelor, precum şi compensarea cheltuielilor de

judecată. Prin cererea de chemare în judecată reclamantul a solicitat scutirea de la plata taxei de stat.

Prin încheierea Judecătoriei Chișinău, sediul Centru din 9 iunie 2025, s-a respins cererea reclamantului Aurel Burlacu cu privire la scutirea de la plata taxei de stat, nu s-a dat curs cererii de chemare în judecată înaintată de Aurel Burlacu, fiind comunicat reclamantului despre necesitatea înlăturării în termen de 5 zile a neajunsurilor stabilite. S-a explicat reclamantului că în cazul în care nu va lichida neajunsurile menționate în partea motivatorie a încheierii, în termenul acordat, cererea nu se va considera depusă și va fi restituită fără examinare.

Ulterior, prin încheierea Judecătoriei Chișinău, sediul Centru din 17 iunie 2025 a fost restituită cererea de chemare în judecată depusă de Aurel Burlacu către Lilia Chiosa, Igor Catan, Huu Thuy Nguyen, Mariana Nguyen şi Alexandr Nguyen, intervenient accesoriu notarul public Diana Şipitco cu privire la constatarea nulităţii absolute a contractelor, precum şi compensarea cheltuielilor de judecată, în temeiul art. 171 alin. (2) CPC, din motivul neînlăturării în interiorul termenului acordat de instanță, a neajunsurilor indicate în încheierea 9 iunie 2025.

Nefiind de acord cu soluția instanței de fond, la 20 iunie 2025, avocatul stagiar Ion Stoian, în interesele lui Aurel Burlacu, a declarat recurs împotriva încheierilor instanței de fond, solicitând admiterea recursului, casarea încheierii contestate și trimiterea cauzei instanței de fond, la etapa primirii cererii de chemare în judecată.

Astfel, potrivit modului de evoluție a situației Colegiul atestă corectitudinea soluției date de prima instanță, deoarece s-a dispus restituirea cererii de chemare în judecată pentru neînlăturarea neajunsurilor, expuse în încheierea din 9 iunie 2025 și, anume, neprezentarea dovezii de achitare a taxei de stat în mărime de 33920,95 lei.

În conformitate cu art. 85 alin. (4) Cod de procedură civilă, în funcţie de situaţia materială şi de probele prezentate în acest sens, persoana fizică sau juridică poate fi scutită de judecător (de instanţa judecătorească) de plata taxei de stat sau de plata unei părţi a ei. Articolul 4 alin. (1) al Legii taxei de stat nr. 1216 din 3 decembrie 1992 expres prevede, că în cazurile indicate de Lege, la cerere, judecătorul sau instanţa judecătorească, în funcţie de situaţia materială şi de probele prezentate în acest sens, este în drept să elibereze, complet sau parţial, de plata taxei de stat persoanele fizice şi juridice, precum şi să eşaloneze sau să amâne achitarea taxei de stat.

În același timp, Completul de judecată relevă că, deși, legiuitorul a dispus posibilitatea scutirii reclamantului de la plata taxei de stat, dar în sarcina acestuia a fost pusă prezentarea unui material probatoriu, prin care să se confirme că acesta este în imposibilitate să o achite.

Prin urmare, Completul de judecată atestă corectitudinea soluției instanței de fond, oferită prin încheierea din 9 iunie 2025, or, reclamantul Aurel Burlacu nu a prezentat în temeiul art. 85 alin.(4) din Codul de procedură civilă probe justificative privind confirmarea situației materiale dificile, ce nu ar permite achitarea taxei de stat în mărime de 33920,95 lei, motiv pentru care instanța de fond a conchis asupra necesității respingerii cererii reclamantului privind acutirea de la plata taxei de stat.

Ca consecință, nelichidarea neajunsurilor expuse de prima instanță în încheierea sa din 9 iunie 2025 de către reclamant, în circumstanțele descrise, au dictat adoptarea soluției de restituire a cererii de chemare în judecată, instanța de fond neavând o altă opțiune legală de a acționa. Or, potrivit dispoziţiilor art. art. 14 și 16 Cod de procedură civilă, în lumina

interpretărilor date de CtEDO principiului preeminenţei dreptului, actele de dispoziţie judecătorească, în speţă, încheierea instanței de fond potrivit căreia s-a instituit termen de înlăturare a neajunsurilor procedurale pentru a fi posibil de dat curs acțiunii și a asigura o bună și normală derulare a procedurii, este obligatorie atât pentru participanţii la proces, cât şi pentru instanţa de judecată care a emis actul în cauză, obligaţie ce se regăseşte şi în principiile fundamentale a procedurii civile, la art. art. 9 și 26 Cod de procedură civilă, neexecutarea căreia afectează atât aparenţele de imparţialitatea obiectivă a instanţei, cât şi cele de echitate a procesului judiciar.

Din aceste considerente Colegiul reține, că recurentul/reclamant Aurel Burlacu urma să execute indicațiile instanței de fond, indicații obiective, necesare și legale și să înlăture în interiorul termenului acordat neajunsurile constatate, obligaţie pozitivă pe care ultimul nu a executat-o.

În consecință, Colegiul nu are o altă soluție legală, decât a respinge cererea de recurs, deoarece partea nu a înlăturat neajunsurile indicate în încheierea instanței de fond, prin care nu s-a dat curs cererii de chemare în judecată și, în consecință, instanța nu avea o altă opțiune legală, decât a restitui acțiunea. Or, exonerarea arbitrară a reclamantului de sancţiunile procedurale stabilite de prevederile legale precitate, în sensul prevederilor art. 10 Cod de procedură civilă, afectează exigenţele unui proces echitabil în sensul art. 6 CEDO, potrivit cărora instanţa de judecată are obligaţia de a asigura aparenţele de imparţialitate şi de a nu admite acte de intervenţie arbitrară în favoarea sau defavoarea uneia din părţi, având obligaţia concretizată şi de jurisprudenţa Curţii Constituţionale, potrivit căreia una din caracteristicile constituţionale ale statului de drept o constituie obligaţiunea statului, autorităţilor lui publice, instituţiilor, persoanelor oficiale de a activa în limitele atribuţiilor lor, stabilite de Constituţie şi legi, or, instanţele de judecată nefiind o excepţie în acest sens (Hotărârea nr. 2 din 19.01.1998).

Astfel, după cum a fost indicat anterior, potrivit art. 171 alin. (2) Cod de procedură civilă, în cazul neîndeplinirii indicaţiilor instanţei de judecată din încheierea prin care nu s-a dat curs cererii de chemare în judecată, instanţa o va restitui. Prevederile normei citate nu lasă la discreţia instanţei aplicarea sancţiunii procedurale, deoarece dispoziţiile legale au un caracter imperativ şi produc efecte procedurale *ex jure* pentru reclamant cu titlu de consecinţă a neîndeplinirii în interiorul termenului instituit de instanţa de judecată, în vederea remedierii neajunsurilor din cererea cu care instanța a fost sesizată.

În această ordine de idei, Colegiul reţine şi dispoziţiilor art. 56 alin. (3) Cod de procedură civilă, potrivit cărora părţile au obligaţia să se folosească cu bună-credinţă de drepturile lor procedurale, iar conform prevederilor art. 10 Cod de procedură civilă, îndeplinirea defectuoasă a unui act de procedură este susceptibilă suportării de către partea culpabilă a urmărilor nefavorabile, stabilite, la caz, de art. 171 alin. (2) Cod de procedură civilă, exonerarea fiind inadmisibilă în condițiile stabilite de reglementările procesuale civile în vigoare.

Drept consecință, instanța de recurs atestă că soluția instanței de fond, de restituire a cererii de chemare în judecată din motivul neînlăturării în termen a neajunsurilor indicate în încheierea prin care nu s-a dat curs acțiunii, este una corectă, fiind conformă stării de fapt constatate, real existente și prevederilor legale aplicabile situației.

Corespunzător, în situația anterior descrisă, Colegiul constată că instanța de fond corect și întemeiat nu a dat curs acțiunii și, ulterior, a restituit cererea de chemare în judecată, corect a

stabilit starea de fapt și corect a identificat și aplicat cadrul legal pertinent speței, adoptând o soluție legală în acest sens, iar motivele invocate de recurent în cererea de recurs fiind formale și neîntemeiate, reducându-se doar la critica subiectivă față de concluziile instanței de fond, necesită a fi respinse, cu menținerea actului judecătoresc atacat. Mai, mult, Colegiul relevă că partea reclamantă nu este privată de a înainta repetat aceiași acțiune în instanță, dar cu respectarea exigențelor și cerințelor legale de formă și conținut impuse cererii de chemare în judecată.

Colegiul judiciar apreciază critic alegațiile reprezentantului recurentului, precum că reclamantul nu dispune de venituri, prezentînd confirmarea privind veniturile obținute în Republica Moldova de la Serviciul Fiscal de Stat, or, acesta indică că locuiește în Ucraina, unde la moment este război, respectiv Serviciul Fiscal de Stat neavînd acces la datele din Ucraina.

Astfel, din considerentele menționate şi având în vedere că nu au fost constatate careva temeiuri de fapt şi de drept, doveditoare a ilegalității încheierilor contestate şi care ar duce la casarea acestora, Colegiul civil conchide de a respinge recursul ca neîntemeiat şi de a menține încheierile Judecătoriei Chișinău, sediul Centru din 9 iunie 2025, prin care nu s-a dat curs cererii de chemare în judecată și din 17 iunie 2025, prin care s-a restituit cererea de chemare în judecată.

Reieșind din cele relatate și în conformitate cu prevederile art. art. 427 lit. a) și 428 Cod de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții de Apel Centru,-

d e c i d e :

Se respinge recursul declarat de către avocatul stagiar Ion Stoian, în interesele lui Aurel Burlacu.

Se menține încheierile Judecătoriei Chișinău, sediul Centru din 9 iunie 2025, prin care nu s-a dat curs cererii de chemare în judecată și din 17 iunie 2025, prin care s-a restituit cererea de chemare în judecată depusă de Aurel Burlacu către Lilia Chiosa, Igor Catan, Huu Thuy Nguyen, Mariana Nguyen şi Alexandr Nguyen, intervenient accesoriu notarul public Diana Şipitco cu privire la constatarea nulităţii absolute a contractelor, precum şi compensarea cheltuielilor de judecată.

Decizia este irevocabilă din momentul emiterii.

Președintele completului,
judecătorul Valeriu Arhip

Judecătorii Diana Corlăteanu

Nicolae Ghedrovici